

Onderlegger OPP

Leerroute	1	2	2 Verdiept	3	4 intensief	4	5	6	7
Intensiteit van ondersteuning	Zeer intensief	Intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig tot voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijds-adequaat
Ondersteuning t.a.v. leren en ontwikkelen.									
	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:
Noodzaak ontspanning VS inspanning	Ja	Ja	Ja	Ja	Zo nodig	Zo nodig			
Dagprogramma	Een individueel visueel dagprogramma d.m.v. verwijzers.	Een individueel visueel dagprogramma.	Een dagprogramma met visuele ondersteuning.	Een dagprogramma met visuele ondersteuning.	Een dagprogramma met visuele ondersteuning.	Een dagprogramma met visuele ondersteuning.	Een dag- of weekweek.		
Onderwijsaanbod	Eigen ruimte met een individueel onderwijsaanbod binnen de groep. Het onderwijsaanbod gebeurt d.m.v. ontdekkend leren. Aanleren en gebruiken van gebaren.	Eigen ruimte met een individueel onderwijsaanbod of een aanbod in een zeer kleine groep (3 leerlingen) binnen de groep. Een concreet en themagericht	Een voorspelbaar onderwijsaanbod in eigen groep. Het onderwijsaanbod dat aansluit bij de belevingswereld en dagelijkse praktijk. Praktijkvakken vinden	Een onderwijsaanbod die verder weg staat van de directe, concrete belevingswereld. Praktijkvakken vinden plaats buiten het eigen klaslokaal. Deze worden gegeven door wisselende praktijkassistenten.	Een onderwijsaanbod die verder weg staat van de directe, concrete belevingswereld. Praktijkvakken vinden plaats buiten het eigen klaslokaal. Deze worden gegeven door				

	<p>Primaire begeleiding bij de zelfredzaamheid.</p> <p>Veelvuldige herhaling (inslijpen).</p>	<p>onderwijsaanbod in zeer kleine groepen.</p> <p>Aanleren en gebruiken van gebaren.</p> <p>Onderwijsaanbod is voorspelbaar d.m.v. een vaststaande dagstructuur.</p> <p>Veelvuldige herhaling (inslijpen).</p> <p>Er wordt één leerstrategie aangeboden.</p>	<p>plaats buiten het eigen klaslokaal. Deze worden gegeven door wisselende praktijkassistenten in samenwerking met een vertrouwde volwassene.</p> <p>Veelvuldige herhaling.</p>		<p>wisselende praktijkassistenten.</p>		
Materialen		<p>Reguliere methoden en toetsen sluiten niet aan, er wordt gebruik gemaakt van ZML-lesmaterialen en toetsen.</p> <p>Inzet van extra hulpmiddelen zoals timetimer, koptelefoon, visueel stappenplan.</p> <p>Materialen t.b.v. ontspanning.</p> <p>SI-materiaal</p>	<p>Reguliere methoden worden ingezet als bronnenboek.</p> <p>Inzet van extra hulpmiddelen, zoals timetimer, schotten, studybuddy, koptelefoon, visueel stappenplan.</p>	<p>Inzet extra hulpmiddelen (bijv. time-timer, koptelefoon, schotten, studybuddy, beertjes van meichenbaum, ontspanningsmateriaal etc.) waar nodig.</p>	<p>Inzet extra hulpmiddelen (bijv. time-timer, koptelefoon, studybuddy, schotten, beertjes van Meichenbaum, ontspanningsmateriaal etc.) waar nodig.</p>		
Klaslokaal (met uitwijk-mogelijkheden)		<p>Prikkelarm en rustig.</p> <p>Voorspelbare leefomgeving.</p>	<p>Mogelijkheden om binnen en buiten de klas tot rust te komen.</p>	<p>Mogelijkheden om in en buiten de klas tot rust te komen.</p>	<p>Mogelijkheden om in en buiten de klas tot rust te komen.</p>		

		<p>Verschillende ontwikkelingshoeken. Vaak fysieke hulpmiddelen.</p> <p>Plaats waar leerlingen kunnen ontladen zoals snoezelruimte, rustruimten, faciliteiten zoals schommel(bak).</p>	<p>Leerlingen hebben een vaste plaats.</p>				
Buitenspeelruimte		<p>Afgesloten buitenruimte met voldoende uitlokkend spelmateriaal en materiaal t.b.v. ontlading.</p> <p>Voortdurend toezicht en volwassene is initiatiefnemer tot spel.</p>	<p>Actief toezicht in pauzes/actief surveilleren en begeleider neemt initiatief of stimuleert initiatief tot spel.</p>	<p>Toezicht en begeleiding in de pauzes/ actief surveilleren.</p>	<p>Toezicht en begeleiding in de pauzes/ actief surveilleren.</p>		
Groeps grootte		<p>Groeps grootte ongeveer 8 leerlingen, waarbij met regelmaat in subgroepen van ongeveer 4 leerlingen gewerkt wordt.</p> <p>De groep wordt bezet door een mentor en assistent (veelal aangevuld met ZiO).</p>	<p>Groeps grootte: ongeveer 10-12 leerlingen met een mentor en (deeltijd)assistent.</p> <p>Er wordt met regelmaat gewerkt in subgroepen van ongeveer 5 leerlingen.</p>	<p>Groeps grootte van ongeveer 10-12 leerlingen met een mentor en een deeltijd assistent.</p> <p>Er wordt met regelmaat in kleinere subgroepen uiteen gegaan.</p>	<p>Groeps grootte 10-12 leerlingen met een mentor en een deeltijd assistent.</p>		
Personeel		<p>Een begeleider is initiatiefnemer die de leerling tot leren stimuleert.</p>	<p>Een begeleider die zelf initiatief neemt en het initiatief van de leerling stimuleert.</p>	<p>Een begeleider die initiatief uitlokt bij de leerling.</p> <p>Een begeleider die de taakwerkhouding bevordert.</p>	<p>Een begeleider die verantwoordelijkheid voor eigen leerproces stimuleert.</p>	<p>Een begeleider die de leerling coacht op het dragen van eigen verantwoordelijkheid.</p>	<p>Een begeleider nodig die de leerling coacht op het zo autonoom mogelijk participeren in de maatschappij.</p>

			<p>Alle begeleiders hanteren regels en afspraken duidelijk en consequent. Een begeleider die de leerling begeleidt in (les)overgangen.</p> <p>Een begeleider die de leerling zelfstandigheid bevordert.</p>		Een begeleider die het initiatief bevordert.		
Instructiebehoefte		<p>Individuele instructie of in een klein groepje van 3 leerlingen volgens het ADI-model.</p> <p>Model-leren</p> <p>Egocentrisch leren</p> <p>Aansluiten bij sensopathische en bewegingsbehoeften Ingetrainde en dagelijks terugkomende activiteiten kunnen groepsgewijs worden aangeboden.</p>	<p>Klassikale aansturing middels het ADI model in eigen groep of een kleiner groepje met momenten van individuele instructie.</p>	<p>Klassikale aansturing middels het ADI model in eigen groep of een kleiner groepje met momenten van individuele instructie.</p>	<p>Klassikale aansturing middels het ADI-model in eigen groep of een kleiner groepje met momenten van individuele instructie.</p>		
Zelfstandig werken		<p>Begeleiding in fysieke nabijheid.</p> <p>Terugkerende activiteiten kunnen zelfstandig gemaakt worden.</p>	<p>Begeleiding in fysieke nabijheid.</p> <p>Terugkerende activiteiten kunnen zelfstandig uitgevoerd worden.</p>	<p>Begeleiding op afstand bij het zelfstandig werken.</p> <p>Waar nodig wordt fysieke nabijheid geboden bij het zelfstandig werken.</p>	<p>Begeleiding op afstand bij het zelfstandig werken.</p>		

		Deelvaardigheden kunnen overgenomen moeten worden door volwassenen.					
Duur activiteit		Na een korte tijd van inspanning ontspanning (taakspanne 5-10 min).	Balans tussen in- en ontspanningsmomenten (taakspanne 10-20 min).	Verhouding in- en ontspanningsmomenten (taakspanne 20-45 min).	Enkele korte ontspanningsmoment en (taakspanne (30-90 min).		

Intensiteit van ondersteuning	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leertijdsadequaat
Ondersteuning t.a.v. de sociaal-emotionele ontwikkeling							
zien! score	2	2	2,50	2,75	3	3	
Begeleiding	<p>De leerling heeft de hele dag nodig:</p> <p>Een begeleider die zorgt voor een veilige omgeving.</p> <p>Toezicht en nabijheid.</p> <p>Aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling.</p> <p>Basisbehoeften van de leerling staan voorop.</p> <p>Een begeleider met een neutrale basishouding.</p> <p>Contact met de leerling vraagt tijd, rust en nabijheid.</p> <p>Inzet van extra ondersteuning (zorg).</p>	<p>De leerling heeft de hele dag nodig:</p> <p>Een beschermde en beschutte omgeving.</p> <p>Het basisklimaat is gericht op het hechtingsproces.</p> <p>De basishouding is gericht op het bieden van veiligheid door veel nabijheid en begrenzing.</p> <p>Een begeleider die voorspelbaar, in het zicht en nabij is, en die vaste rituelen en ritmes hanteert.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Een basisklimaat gericht op autonomie en individuatie (maakt onderscheid tussen ik en de ander).</p> <p>Grenzen en structuur om veiligheid te bieden.</p> <p>Een begeleider die corrigeert en bijstuurt op grond van gemaakte regels en afspraken.</p> <p>Herhaling.</p> <p>Ondersteuning bij samenspel.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Een basisklimaat gericht op autonomie, initiatief nemen en verantwoordelijkheid leren dragen.</p> <p>Een begeleider op afstand, waar nodig nabijheid (meer coachend).</p> <p>Een basishouding van ingrijpen en uitleggen.</p> <p>Een begeleider die stimuleert tot zelf doen en zelf oplossingen bedenken.</p> <p>Groepsgerichte benadering, sociaal leren.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Toezicht op afstand.</p> <p>Een begeleider die gericht is op het komen tot meer inzicht en samen oplossingen bedenken.</p> <p>Een begeleider die situaties en gebeurtenissen evalueert in de groep.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>(Positieve) sturing en de controle van gedrag.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Een begeleider die de leerling coacht in zijn sociaal-emotionele ontwikkeling.</p>
Begeleiding/ aansturing bij agressief gedrag		Volwassenen zijn consequent, begeleiden fysiek en blijven neutraal.	Volwassenen zijn consequent, begeleiden fysiek en blijven neutraal.	Aanwezigheid en begeleiding waar nodig in nabijheid zonder te betuttelen, waar mogelijk meer op	Begeleiding en ondersteuning, steunend en voorwaardenscheppend voor maximale		

			<p>De consequenties zijn klein.</p> <p>De focus ligt op nieuwe kansen en positief gedrag.</p>	<p>afstand, richting geven aan het gedrag,</p> <p>Het voordoen van gewenst gedrag.</p>	<p>zelfverantwoordelijkheid maar niet betuttelend.</p> <p>Opdoen van positieve leerervaringen.</p> <p>Zo nodig fysieke nabijheid bieden.</p>		
Begeleiding/ aansturing bij interne/externe prikkelers		<p>Volwassene is preventief bezig.</p> <p>Meerdere activiteiten door de dag hebben een sensorisch karakter.</p>					

Intensiteit van ondersteuning	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep	Leeftijdsadequaaf
Ondersteuning t.a.v. de communicatie							
	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:
Communicatie		Totale communicatie. Korte, bondige en concrete taal gekoppeld aan het hier en nu. Er is groepslogopedie.	Er is groepslogopedie.	Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten. Er is groepslogopedie bij de leerroute 4i.	Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten.		
Visuele ondersteuning	Visuele ondersteuning van het dagprogramma d.m.v. verwijzers en foto's.	Visuele ondersteuning van het dagprogramma (picto's, foto's en gebaren).	Visuele ondersteuning waar nodig (foto's/picto's).	Visuele ondersteuning van het dagprogramma in tekst, waar nodig (individueel) met foto's en pictos.	Visuele ondersteuning van het dagprogramma in tekst.		
	De leerling heeft de hele dag nodig: Aanleren en gebruiken van gebaren. Communicatie gericht op hier-en-nu. Informatie-verwerking d.m.v. waarnemen en beleven van zintuiglijke sensaties.	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig: Korte verbale instructie (3- en 4 woordzinnen). Visuele ondersteuning waar nodig (foto's/picto's). Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten.	De leerling heeft nodig: Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten. Korte verbale instructie (eenvoudige zinnen). Visuele ondersteuning waar nodig (picto's/ geschreven tekst).	De leerling heeft nodig: Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten.	De leerling heeft nodig: Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten.	De leerling heeft nodig: Begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten.

Intensiteit van ondersteuning	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep*	Leeftijdsadequaaf
Ondersteuning t.a.v. de fysieke situatie							
	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:
Zelfredzaamheid t.a.v. ADL-handelingen	Ondersteuning/ overname Van meer begeleiders bij één of meer ADL-handelingen.	Volledige ondersteuning/ overname door één begeleider, ondanks dat de leerling meewerkt bij het uitvoeren van deelhandelingen.	Verbale/visuele aansturing en directe nabijheid bij het uitvoeren van deelhandelingen. Aan- en uitkleden. Douchen Veters strikken.	Een herinnering bij het uitvoeren van deelhandelingen en het nakomen van hygiëneregels. Een begeleider die hij kan aanroepen om hulp.	Een herinnering bij het uitvoeren van handelingen en het nakomen van hygiëneregels.	Een begeleider waar hij naartoe kan als hij een hulpvraag heeft m.b.t. handelingen.	Ondersteuning/ overname -van meer begeleiders- bij één of meer ADL-handelingen.
Eten & drinken	Slikproblemen Sondevoeding	Extra tijd. Klaarzetten juiste hulpmiddelen om mee te eten. Praktische en verbale aansturing bij sensorische informatieverwerking. Praktische en verbale aansturing bij mond motorische problemen. Opruimen	Verbale/visuele aansturing verder te eten. Verbale/visuele aansturing netjes te eten. Handen wassen voor het eten.	Een herinnering bij het uitvoeren van deelhandelingen en het nakomen van hygiëneregels. Een begeleider die hij kan aanroepen om hulp.	Een herinnering bij het uitvoeren van handelingen en het nakomen van hygiëneregels.	Een begeleider waar hij naartoe kan als hij een hulpvraag heeft m.b.t. handelingen.	

Toiletgang	Katheterisatie Incontinentie	Billen afvegen. Knoop dichtdoen. Zindelijkheidsstraining volgens protocol.	Handen wassen na toiletgang. Verbale/visuele aansturing bij menstruatie.	Een herinnering bij het uitvoeren van deelhandelingen en het nakomen van hygiëneregels. Een begeleider die hij kan aanroepen om hulp.	Een herinnering bij het uitvoeren van deelhandelingen en het nakomen van hygiëneregels. Hulp bij incidentele verschoning	Een begeleider waar hij naar toe kan als hij een hulpvraag heeft m.b.t. handelingen.	
Fysieke belastbaarheid	Een dagprogramma met één of meerdere slaap-rustmomenten, in een aparte, rustige omgeving, waarbij toezicht noodzakelijk is.	Een dagprogramma met één of meerdere rustmomenten, dit hoeft niet in een aparte ruimte. Een lesprogramma met een gebalanceerde verdeling van inspanning en ontspanning m.b.t. energie. SI-groepslessen worden wekelijks gegeven.	Begeleiding bij het bepalen van rustbehoefte en -moment. Begeleiding die erop toeziet dat de leerling zo nodig rust neemt en die de duur van het rustmoment bepaalt.	Gebalanceerde afwisseling van inspannende en ontspannende activiteiten m.b.t. energie (meer dan in het gemiddelde dagprogramma van de leerroute).	Dat bij terugval in de belastbaarheid de afwisseling van inspannende en ontspannende activiteiten aangepast wordt (meer dan in het gemiddelde dagprogramma van de leerroute).	Een begeleider waar hij naartoe kan als hij zich overbelast voelt.	
Oriëntatie in de ruimte en transfer	Eén-op-één begeleiding (leerling aan de hand houden, voortduwen in de rolstoel). Dat de begeleider het dagelijks rooster van de leerling maakt en er toezicht op houdt. Begeleiding bij alle transfers, met inzet van hulpmiddelen.	Een begeleider die stimuleert om zelf te lopen, te rijden of zichzelf voort te bewegen. Hulp/ondersteuning bij een aantal transfers. Hulp bij deelname aan het verkeer. De leerling is volledig afhankelijk. Volledige ondersteuning bij inzet visueel of auditief hulpmiddel bij transfer.	Verbale aansturing bij het maken van transfers. Begeleiding die op afstand transfers monitort. Hulp bij gebruik van fiets of loophulpmiddelen. Hulp bij deelname aan het verkeer. De leerling kan een aantal handelingen zelf.	Bij minder bekende afspraken (artsen, spalken, spreekuur etc.) monitoring nodig. Controle bij het nakomen van de veiligheidsvoorschriften (riemen of gordels om, hesjes vast). Toezicht bij verantwoord gebruik van fiets of loophulpmiddelen.	Herinnering bij het nakomen van de veiligheidsvoorschriften (riemen of gordels om, hesjes vast). Ondersteuning bij inzet visueel of auditief hulpmiddel bij transfer. Leerling kan zijn visuele en auditieve hulpmiddelen gebruiken, maar heeft hier nog sturing bij	Een begeleider waar hij naartoe kan indien hij hulp nodig bij transfers of gebruik van hulpmiddelen (gebruik lift, ondersteuning m.b.t. de route binnen school, hulp bij bijv. vastzetten van veiligheidsriemen).	

	Begeleider maakt en beheert afspraken voor therapieën.		Ondersteuning bij inzet visueel of auditief hulpmiddel bij transfer.	Toezicht bij deelname aan het verkeer. Toezicht bij inzet visueel of auditief hulpmiddel bij transfer.	nodig in nieuwe situaties.		
Motoriek							

* In de ondersteuning van fysieke en medische beperkingen kennen we de categorie 'leeftijdsadequaaf' niet. De intensiteit van de ondersteuning loopt derhalve van zeer intensief naar op afroep. De laatste kolom is daarom leeg gelaten.

Dit is ondersteuning die ook gegeven wordt door ZiO of Revant.

Intensiteit van ondersteuning	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel	Op afroep*	Leeftijdsadequaat
Ondersteuning t.a.v. de medische situatie							
	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:	De leerling heeft de hele dag nodig:
Medische handelingen** en protocollen***	<p>Verpleegkundige hulp bij voorbehouden/risicovolle handelingen.</p> <p>Toezicht en controle van de begeleiding i.v.m. de diagnose.</p>	<p>Verpleegkundige hulp terwijl de leerling meewerkt.</p> <p>Toediening van medicijnen door begeleiding.</p>	<p>Toezicht op deelhandelingen die hij wel zelf kan en hulp bij deelhandelingen die hij niet zelf kan.</p> <p>Naleving van het vastgestelde protocol.</p> <p>Observatie op bijwerking van nieuwe medicijnen.</p>	<p>Toezicht bij het zelf uitvoeren van handelingen.</p> <p>Leerling heeft toezicht nodig op het zelf innemen van medicatie.</p>	Een herinnering of verbale ondersteuning bij de handeling.	Een begeleider waar hij naartoe kan als hij een hulpvraag heeft m.b.t. de handeling.	
Zintuiglijk functioneren	<p>De leerling heeft de hele dag nodig****:</p> <p>Eén-op-één begeleiding</p> <p>Aangepaste ruimte, programma en materiaal.</p>	<p>De leerling heeft de hele dag nodig****:</p> <p>Hulp bij zintuiglijke informatieverwerking. Leerling kan dit niet zelfstandig.</p> <p>Deels aangepaste ruimte, programma en materiaal.</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Hulpmiddelen ter compensatie van (ernstige) zintuiglijke beperking.</p> <p>Enkele malen op de dag is hulp nodig bij de inzet van hulpmiddelen (bijvoorbeeld het indoen van lenzen)</p> <p>Verbale/visuele ondersteuning bij eigen informatieverwerking (leerling vraagt hierbij niet zelfstandig om hulp)</p>	<p>De leerling heeft nodig:</p> <p>Hulpmiddelen ter compensatie van zintuiglijke beperking</p> <p>Aansporing om om hulp te vragen</p> <p>Stimulatie om eigen regie en initiatief te nemen voor wat betreft gebruik van hulpmiddelen</p> <p>Verbale/visuele ondersteuning bij eigen inzet van hulpmiddelen</p>	De leerling heeft nodig: Verbale/visuele ondersteuning bij het toepassen van hulpmiddelen in niet-aangeleerde situaties	De leerling heeft nodig: Een begeleider die de leerling om hulp kan vragen om zijn informatieverwerking te reguleren als hij het even niet zelf kan.	

			<p>Toezicht op inzet van het gebruik van solo apparatuur door begeleider</p> <p>Aangepast onderwijsaanbod aan de individuele verwerkings mogelijkheden.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

* In de ondersteuning van fysieke en medische beperkingen kennen we de categorie 'leeftijdsadequaaf' niet. De intensiteit van de ondersteuning loopt derhalve van zeer intensief naar op afroep. De laatste kolom is daarom leeg gelaten.

** Onder medische handelingen verstaan we ook verpleegkundige handelingen. Deze kunnen ook uitgevoerd worden door verpleegkundigen of iemand die geautoriseerd is.

*** Alle leerlingen waarbij medische handelingen verricht worden of sprake is van allergieën, resistente bacteriën, epilepsie, diabetes, enz. hebben een protocol.

**** In deze categorieën heeft de leerling ernstige problemen in de zintuiglijke informatieverwerking met als gevolg gedragsproblemen, concentratieproblemen, werkhoudingsproblemen, sociaal-emotionele problemen. De leerling kan een ernstige visuele beperking hebben, met als gevolg ernstige problemen in het dagelijks functioneren. Ook kan de leerling een ernstige auditieve beperking hebben, met als gevolg ernstige communicatieve problemen. Of de leerling kan beperkingen hebben met betrekking tot tast, reuk, smaak, vestibulaire of proprioceptieve waarneming.